

O NAŠIH VREDNOTAH

URŠKA MAKOVEC

*Če pa se sol pokvari,
s čim naj se osoli?*
(Mt 5,13)

Dragi rojaki v Argentini, v velikonočni številki Svobodne Slovenije je bil objavljen moj članek o vaši skupnosti (Na čem graditi zdravo Slovenijo?). Ker ste mi mnogi dejali, da preveč idealizirano opisujem, je prav, da pojasnim, zakaj je članek nastal, in ga nekoliko dopolnim.

V času treh obiskov med vami sem skušala razumeti in začutiti, kaj vas žene, da ohranjate in gojite slovenstvo daleč pod južnim križem. V članku zapisane besede so plod mojih ugotovitev. Opisala nisem skupnosti kot take, ampak vrednote, h katerim skupnost stremi. Jasno je, da jih celotna skupnost ne živi v enaki meri. Je pa pomembno, kaj si neka družba postavi kot zgled, kot ideal. Če bi vaše ideale morala še enkrat opredeliti, bi jih opredelila enako, saj sem prepričana, da ste jih kot skupnost (zavestno ali ne) vedno imeli pred seboj. Dodatno pa bi izpostavila še en močan steber, brez katerega skupnost ne bi bila, kar danes je – to je izjemen pomen dobrih in požrtvovalnih duhovnikov, ki so delovali v skupnosti oziroma jih je skupnost rodila.

Članek je bil namenjen bralcem v Sloveniji. Dobro veste, da naši domovini manjkajo marsikatero vrednote. Prepričana sem, da mnogo prav teh, ki jih vi gojite. Zato se mi je zdelo pomembno rojakom v Sloveniji približati to, za kar si prizadevate. Da bi došli, da Slovenec ni nujno obremenjen s preteklostjo, brez idej za gospodarski in kulturni razvoj, zagrenjen in samomorilen, ampak da je lahko srečen in živi v polnosti, če se oklene pravih idealov.

Nekateri ste mi dejali, da sem vas v članku »preveč pohvalila«. Pred kratkim je Andrej Poznič v intervjuju za tednik Demokracija dejal, da je dobro, da papež Frančišek pozna Slovence po njihovem najboljšem delu – Slovencih v Argentini. Morda boste spet dejali, da pretirava. A zdi se mi, da ima vsaj v smislu ljubezni in zvestobe domovini in Bogu nedvomno prav. Zavedati pa se je treba, da pohvala po eni strani sicer laska, po drugi pa nalaga ogromno odgovornost. Če namreč poznamo vrednote, ki osvobajajo, ki človeku dajejo resnično življenje, smo jih dolžni posredovati, dolžni smo evangelizirati. Zato poslanstvo slovenske skupnosti v Argentini ostaja, skupnost je Sloveniji še kako potrebna!

Za nas v domovini je bil na primer film o Petru Opeki pravi blagoslov. Poleg misijonarskega dela je namreč predstavil tudi svoje korenine, življenjsko pot staršev in odkrito spregovoril o komunističnem preganjanju svoje družine. Film je v Sloveniji presegel vsa pričakovanja, saj si ga je ogledalo več kot pol milijona Slovencev, kar je nedvomen rekord med dokumentarnimi filmi. Zanimivo pa je to, da se nihče ni obregnil ne ob Opekovo krščanstvo ne ob njegovo pričevanje o izkušnji s komunizmom. To pa zato, ker je govoril o lastnem življenju. Nihče mu ne more oporekati, da to ni res, da si izmišljuje. Osebna izkušnja je močnejša od vsake ideologije. Prav to pa imate Slovenci v Argentini. Zato je vsak vaš stik z domovino zanjo milost. Z vsako besedo ste namreč pričevalci. Vsak vaš telefonski klic ali obisk v domovini ni le razvedrilo, ampak naj ga spremlja zavest o dolžnosti pričevati. Še posebej to velja za vašo mladino, saj se lahko prav oni najbolj neposredno dotaknejo vrstnikov v Sloveniji in jim tako razodevajo resnico, vlivajo svežino.

Ne prosim vas, da *prepričujete*, ampak da *pričujete* – s svojo zgodovino, življenjem, prizadevanji v skupnosti, ljubeznijo do domovine in Boga. Dober zgled vleče in navduši še tako trda srca.

Hvala vam za vso dozdajšnjo in prihodnjo moralno in duhovno podporo Sloveniji! Prepričana sem, da lahko skupaj, še posebej pa s pomočjo nešteti slovenskih mučencev domovini in narodu, razpršenem po vsem svetu, izprosimo lepo prihodnost.

Dogovor s sindikati

Vlada je v svojem naporu, da izvede potrebne gospodarske ukrepe, storila važen korak.

Pretekli ponedeljek, 20. Maja so vladni predstavniki in večina sindikatov javnega sektorja, podpisali dogovor o varčevalnih ukrepih ter stavkovni sporazum. K podpisu dogovora je pristopilo 24 od 34 sindikatov, kar pomeni, da bodo ukrepi lahko začeli veljati z junijem. Obe strani ob tem poudarjata zmago socialnega dialoga.

Nekateri predstavniki sindikatov so sicer sporočili, da bodo dokument podpisali naknadno. Je pa že znano, da ga zagotovo ne bo podpisalo osem sindikatov, in sicer sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Fides, sindikat zobozdravnikov Dens, oba policijska sindikata, Sindikat novinarjev Slovenije, Sindikat slovenskih diplomatov, sindikat Glosa in Sindikat poklicnih gasilcev. Predsednik zadnjega Aleksander Ogrizek je dejal, da je članom njegovega sindikata prekipelo, saj »nimajo več kaj dati«, zato so s 70 odstotki glasov zavrnilo podpis sporazuma. »Mogoče bo še kakšna vladna po-

nudba za pogajanja, ker nas vedno potrebujejo, ko so razne ujme in nesreče, in jim gremo takrat vedno na roko,« je povedal.

Minister za finance Uroš Čufer je dogovor ocenil kot korak v pravo smer, ki pa ga po njegovih besedah niso storili za Bruselj, ampak zase, vendar je ob tem dodal, da bo to kljub vsemu pozitivno znamenje tudi za evropske institucije, »da smo se sposobni prilagajati tudi navzdol«.

Minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant je dejal, da je zadovoljen, ker so dosegli fiskalni cilj za leto 2014, kar pomeni, da bo masa plač prihodnje leto 300 milijonov evrov manjša kot leta 2012. Glede morebitnih nadaljnjih varčevalnih ukrepov je povedal, da po trenutnih napovedih in predpostavkah ne bodo potrebni, vendar, kot pravi, se lahko zgodi tudi kaj nepredvidenega. Ob tem je dodal, da se vlada trudi za zvišanje gospodarske rasti. Če jim bo uspelo, po njegovem mnenju ne bo več treba govoriti o nižanju plač.

Predstavniki Sviza (Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije) Branimir Štrukelj je ob podpisu sporazuma pojasnil, da so se za ta korak odločili po izvedbi glasovanja članov, med katerimi jih je okoli tri četrtine glasovalo za podpis dogovora. Poudaril je, da so se plače tokrat bistveno manj znižale kot lani z zakonom o uravnoteženju financ, poleg tega pa je bilo tokratno znižanje po njegovem izrazito progresivno, kar pomeni, da bo bolj prizadelo tiste z višjimi plačami. Dodal je še, da ne verjame, da bomo z zniževanjem plač premagali krizo, zato meni, da bomo morali najti alternativo trenutni ekonomski politiki.

Pristojni ministri in sindikati so parafirali tudi anekse h kolektivnim pogodbam za javni sektor, za negospodarske dejavnosti ter dejavnosti in poklicev. Parafiranje še traja. Predvideno je, da bodo anekse podpisovali to sredo. V stavkovnem razmerju z vlado je bilo od januarske stavke 27 sindikatov. Stavkovni sporazum jih je podpisalo 23.

Podelitev nagrad

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je zaključil že XI. Nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na temo Slovencev v zamejstvu in v izseljenstvu. Na podlagi ocene strokovne komisije je tako gospa Tina Komel, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, danes, 15. maja 2013, v Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), svečano razglasila šest nagrajencev oziroma nagradjenk.

Na XI. nagradni natečaj Urada je prispelo deset nalog na zamejske in prav toliko nalog na izseljenske teme. Na 11 natečajev je prispelo skupno 189 nalog, 65 pa je bilo nagradjenih.

Za tokratni natečaj je značilno, da kar štirje od šestih nagrajencev prihajajo izza meja Slovenije - iz Avstrije in Argentine.

Poleg ministrice Tine Komel je navzoče pozdravila dr. Mimi Urbanc, namestnica direktorja ZRC SAZU, dr. Ota Luthra, poleg številnih raziskovalcev, profesorjev, mentorjev in seveda nagrajencev pa sta bila med navzočimi tudi člana parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak in Franc Pukšič.

Letošnji nagrajenci za izseljenstvo so: 1. nagrada **Nadia Molek**, Buenos Aires, diploma; 2. nagrada **Miha Koderman**, Koper, doktorat; 3. nagrada **Leandro Rossano Sukich**, Córdoba (Argentina), diploma.

Za zamejstvo pa so prejeli nagrade: 1. nagrada **Magdalena Ogris**, Ebenthal/Žrelec (Avstrija), diploma; 2. nagrada **Daniel Wutti**, Celovec (Avstrija), magisterij; 3. nagrada **Nika Lavrih**, Trebnje, magisterij.

Svet Evrope in Slovenija

Slovenija je pretekli torek, 14. maja obeležila 20. obletnico članstva v najstarejši evropski mednarodni organizaciji - Svetu Evrope. Ob tej priložnosti je zunanje ministrstvo pripravilo okroglo mizo na temo »Svet Evrope in Slovenija: dve desetletji pridobljenih izkušenj in novi izzivi za prihodnost«.

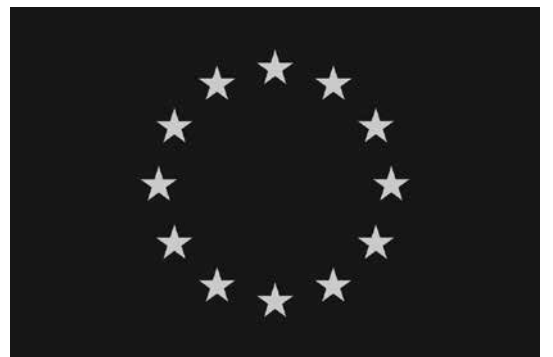
V Svetu Evrope sodeluje 47 držav članic, pet držav ima status opazovalk, veliko držav nečlanic pa se priključuje posameznim konvencijam Sveta Evrope. Bistveni cilj organizacije je gradnja skupnega demokratičnega in pravnega ob-

močja v Evropi. Temeljno vodilo je spoštovanje in zaščita človekovih pravic, krepitev pravne države in demokracije. Kot zadnja je 11. maja 2007 članica postala Črna gora.

Slovenija je za članstvo zaprosila 29. januarja 1992, status posebne gosta v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope je dobila 3. februarja 1992, polnopravna članica SE je postala 14. maja 1993.

V tem času je pristopila k vsem pomembnim konvencijam Sveta Evrope in se izkazala kot aktivna udeleženka v mednarodnih procesih, s poudar-

kom na spoštovanju človekovih pravic, pravic manjšin, Romov, otrok in žensk, področju bioetike in biomedicine ter uveljavljanju demokracije, načel pravne države in človekovih pravic v jugovzhodni Evropi. Prav tako je bila ves čas zagovornica reforme SE in Evropskega sodišča za človekove pravice z namenom še učin-

kovitejšega uresničevanja ciljev organizacije. Omenjenim temam je posebno pozornost namenjala tudi v času slovenskega predsedovanja Odboru ministrov SE od 12. maja do 18. novembra 2009.

VTISI IZ SLOVENIJE

Jezuit in agnostik

(Od našega dopisnika)

Za darilo sem dobil knjigo o papežu Frančišku, ki jo je spisal časnikař Mariano de Vedia. Kljub temu, da me je zelo zanimala, sem jo lahko prebral šele po vrnitvi domov.

Avtor oziroma založba jo je imenovala prvi papežev življenjepis. Malce preveč bombastičen naslov za skupek podatkov, ki jih je avtor lahko v naglici skupaj spravil in zadostil povpraševanju *firbce*v, kot sem jaz, kaj vse je doživel Jorge Mario Bergoglio. Kajti večina informacij v knjigi je bila dosegljiva vsakemu, ki je v prvem mesecu po izvolitvi brskal po časopisih in drugih medijih o življenju novoizvoljenega papeža v teh njegovih prvih 76 letih.

Nekateri podatki pa so kljub temu bili povsem zanimivi. Na primer ta, ki pravi, da je kot profesor v Santa Fe poučeval literaturo, umetnost in psihologijo. In da se - v iskanju razširitve miselnega obzorja svojih učencev - ni branil povabiti v razred priznanih pesnikov in pisateljev, kot so to María Esther Vázquez, María Esther de Miguel ali samega Jorgeja Luisa Borguesa.

In da je med dijaki razpisal literarni natečaj črtic, da

bi jih spodbudil k literarnemu ustvarjanju. Od teh črtic je izbral osem, ki jih je tamkajšnja založba Castellví izdala v knjižni obliki, veliki Borges pa je napisal spremno besedo. Med drugim naslednje: »Lahko verjamemo, da bo kateri od teh osmih piscev, ki začenjajo to pot, prišel do slave. Takrat se bodo pojavili knjižni molji, ki bodo brskali po tej knjigi za priimkom, katerega si ne upam prerokovati.« Mariano de Vedia pa pripomni: »Česar pa najbolj slavni argentinski pisatelj ni mogel prerokovati, je, da se bo v zgodovino zapisal učitelj in bogoslovec, ki je spodbujal mlade k odpravljanju strahu do pisateljavanja.«

To veliko pove o jezuitu, ki je znal nagovoriti svoje srednješolske učence, naj na papir spravijo svoje misli in to v taki obliki, da jih bodo tudi drugi radi prebrali, - kot o velikem pisatelju, ki mu ni bilo mar stopiti iz argentinskega vlemesta in se podati med mladino provincialnega katoliškega - jezuitskega! - kolegija. Kljub svojemu agnosticizmu.

Skoraj bi si upal trditi, da bi danes Borges, če bi še živel, bil prav vesel, ko bi mogel potovati v Vatikan in obiskati svojega znanca papeža. Kljub svojemu agnosticizmu.

GB

ZAVOD SV. STANISLAVA

20 let predanosti glasbi

V Zavodu sv. Stanislava se že dvajset let posvečajo različnim oblikam glasbene dejavnosti, ki dijakom omogočajo učenje klasičnega ali džez-petja in igranje na enajst glasbil. Jubilej so v nedeljo, 12. t. m. počastili s posebnim koncertom svojih zborov in orkestra.

V Cankarjevem domu se je v nedeljo predstavilo več kot 400 mladih glasbenikov v osmih zborih in godalnem orkestru. Obiskovalci koncerta so lahko med drugim prisluhnili premierni izvedbi Hvalnice stvarstva Damijana Močnika in Fantomu iz opere Andrewa Lloyda Webbra. Slavnostni

govornik na koncertu je bil predsednik države Borut Pahor. Pred koncertom so dijaki pripravili recital dijaške poezije.

Program koncerta, razvrščen v tri dele, so si zamislili na drugačen način kot dozdajšnje. Predstavili so se združeni zbori Osnovne šole Alojzija Šuštarja pod vodstvom Nadje Janežič in izvedli skladbe Katarine Pustinek Rakar ter priredbe slovenskih ljudskih pesmi, ki jih je s plesom popestrila folklorna skupina. Pet zborov Škofijske klasične gimnazije in dva zbora alumnov so se združili v dva velika zbora in pripravili izvedbo dveh dalj-

ših glasbenih stvaritev.

Dekliški in fantovski zbor 1. letnika pod vodstvom Bernarde Kink Preložnik ter Mešani zbor ŠKG pod vodstvom Helene Fojkar Zupančič so ob spremljavi džeztrija, ki ga sestavljajo nekdanji dijaki ŠKG-ja Lovro, Andreas in Jure izvedli odlomke iz razvpitega muzikala Fantom iz opere Andrewa Lloyda Webbra.

Dekliški zbor sv. Stanislava (vodi ga Helena Fojkar Zupančič), Mladinski mešani zbor sv. Stanislava (pod taktirko Damijana Močnika), Ženski zbor Mens sonora (vodi Mateja Černic) in Komorni zbor Megaron (vodi Damijan Močnik), Godalni orkester glasbene šole v Zavodu sv. Stanislava, pianistka Katarina Lotrič, organist Klemen Karlin in dva mlada uveljavljena solista ter alumna ŠKG-ja, sopranistka Kristina Bitenc, članica opere v Strasbourgu, in baritonist Domen Križaj, pa so med drugim prvič izvedli kantato Hvalnica stvarstva. Prav za to priložnost jo je uglasbil umetniški vodja glasbenih dejavnosti v Zavodu sv. Stanislava Damijan Močnik. »Uglasbitev Franciškove Hvalnice stvarstva je moj dialog z njegovo duhovno zapuščino, dialog, ki sega iz 21. stoletja v srednji vek, h koreninam krščanstva. Zato preproste melodije in ritem, ki se tako kot stvarstvo razraščajo v presenetljive in bogate zvočne ikone,« je Močnik zapisal o skladbi.

GABROVEC PODPREDSEDNIK SVETA

Izjemen dosežek v Furlaniji

Stranka Slovenska skupnost (SSk) izraža zadovoljstvo ob izvolitvi Igorja Gabrovca za podpredsednika Deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine (FJK), obenem mu čestita za ponovno pomembno priznanje, ki potrjuje pravilno začrtano politično pot v smeri čim širšega uveljavljanja načela zbirnosti. Na deželni nivoju je to gotovo nov pomemben uspeh, ki ga SSK v svoji štiridesletni zgodovini še ni dosegla. Podpredsedniško mesto v

deželni parlamentu pa predstavlja še dodatno uveljavitev SSK v levosredinski koaliciji in njeno pomembno dodano vrednost, ki bo v korist celotni slovenski narodni skupnosti v FJK. Nov institucionalni uspeh SSK potrjuje še enkrat, da je pot samostojnega nastopanja po načelu zbirne stranke uspešen in učinkovit način političnega uveljavljanja slovenske narodne skupnosti. Ta pot je prav v zadnjih letih žela pomembne uspehe, ki bi lahko bili

še izdatnejši, če bi h temu pristopilo še več manjšinskih dejavnikov in seveda volivcev ter bi na tak način smotrnejše uporabili volilni potencial, ki ga ima naša narodna skupnost. Stranka SSK želi ta zgodovinski dosežek na primeren način proslaviti in obenem se zahvaliti vsem kandidatom, ki so svoj obraz, ime in priimek zastavili za letošnji volilni izziv, v katerem je bil dosežen nov uspeh.

(Iz tiskovnega sporočila Slovenske skupnosti)

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vlada nenehno poudarja da »hočemo vse« in se ne boji nikogar. A zadnje čase se vedno bolj jasno pojavlja nek dejavnik, ki tudi v najožjem predsedniškem krogu povzroča preplah in skrb: številke krute realnosti.

Srečen konec? Argentinska (vladna) pravljica o uspehu se bliža koncu. Vse prepričevanje o uspehih pa najde vedno manj odziva med ljudmi. Celotne uradne statistike ne morejo več zakriti, da nekaj ni v redu. Pretekli teden, medtem, ko je gospodarski minister Lorenzo Tridil, da je eden od uspehov vlade rastoča zaposlenost, je vladni zavod za statistike objavil, da je zadnje mesece zaposlenost padla in je 255 tisoč delavcev izgubilo zaposlitev. A to ni najhujše. Privatni zavodi kažejo na hujše stanje in njihove številke so katastrofalne, a se jih ne upajo objaviti, ker se bojijo maščevanja vlade. Bistveno je vplival padec gradbene dejavnosti, vedno nižji nivo investicije in popoln zavora na dotok deviz. Klada (cepo) na dolar, ki jo je vlada uvedla, je morda rešila trenutni položaj. A že v srednjeročnem obdobju kaže zelo negativne posledice: zastoj gospodarske dejavnosti, padec investicij in krčenje deviznega sklada. Kar so hoteli preprečiti se je pojavilo še večjo silo. V letošnjem letu je devizni sklad že padel za kakih 4.400 milijonov dolarjev. Trenutno je v centralni banki le še 38.850 milijonov ameriške valute. To predstavlja 15.000 milijonov manj, kot leta 2011, ko smo dosegli rekord. In če upoštevamo, da letos v podvojenih količinah tiskajo domače pesce, si lahko predstavljamo, kam plovemo.

Kriv je poštar. Slabe novice so vedno neveselne. Makroekonomskim negativnim številkam pa se zadnje čase pridružujejo še rastoče obtožbe korupcije. Skoraj ni dneva, ko ne bi kateri od neodvisnih dnevnikov objavil kak nov dokaz, kako so sumljivo obogatili prijatelji režima. Vlada, namesto da bi skušala napraviti red v lastni hiši, pa grozi »poštarju«, ki te novice prinaša. Pretekli teden vlada končno ni posegla v multimedijско podjetje Clarín. Vse je bilo že pripravljeno, pa so se v zadnjem hipu premislili. Baje so izračunali, da bi bil končni izid hujši, kot pa še naprej prenašati obtožbe. Poleg tega je dekret vodje avtonomnega mesta Buenos Aires (Macri), z absolutno garancijo svobode tiska, dodal legalni zaplet. Isto je potem storil guverner pro-

vince Cordoba, De la Sota. Vlada tudi še vedno zaupa v lastne in prijateljske medije (80% vsega medijskega prostora), da prepriča ljudi, da je vse v redu in so obtožbe »groba laž«. Sedaj sega po drugi varianti. Ker je najhujši »tožilec« časnikar Lanata v svojem TV programu PPT, so odredili, naj se najvažnejše nogometne tekme odigrajo v nedeljo okoli desete ure, v upanju, da bodo ljudje raje gledali nogomet kot časnikarjev program. To seveda poveča ostale ukrepe proti neodvisnim dnevnikom, kot so prepoved veleblagovnicam, da bi objavljale oglase na straneh »sovražnega« časopisa.

Bližajo se volitve. Kako bo ta zapleteni položaj vplival na voljo volivcev? Kako bodo nove pojave na gospodarskem in socialnem področju (poleg stalne ljudske nejevolje zaradi pomanjkanja varnosti), odmevale na voliščih? Odgovor je odvisen toliko od vlade kot od opozicije. Čeprav je do oktobra še daleč, je le malo časa, da se potrdijo razne volilne povezave. Že 12. junija zapade rok, ko je treba vpisati stranko ali skupen strank. Po tem datumu ne bo mogel nihče drug, razen vpisanih, nastopati na volitvah. In noben kandidat ne more menjati stranke ali volilne povezave. Torej ta datum je odločilen za volilne skupnosti, rok za vpis kandidatov pa zapade 22. junija. Če upoštevamo, da je še vedno kakih deset velikih skupnosti, ki se nikakor ne morejo zediniti glede kakega bolj enotnega skupnega nastopa, lahko vidimo, kakšna razpršenost je to. Nasproti pa je vladna FPV (Fronta za zmago). Ki nima nikakršnih notranjih težav, ker vse odloča ena sama oseba: gospa predsednica. Vendar vladna obzorja tudi niso jasna. Ne pozabimo, da je njihov cilj ustavna reforma, za kar potrebuje dve tretjini v obeh zbornicah. V senatu je že jasno, da ne bo šlo. Zamenja se tretjina senatorjev (osem provinc). Torej je že matematično nemogoče, da bi dosegla potrebno število. Še več, lahko celo izgubi kakšno senatorsko mesto. Za prestolnico jim kaže slabo: imajo enega samega senatorja in ni zagotovljeno, da ga bodo obdržali. Medtem pa je ta teden umrl general Videla, vodja državnega udara leta 1976. Bil je najbolj odgovoren za zločine proti človeštvu v dobi vojaškega režima, in vreden vse obsodbe. To pa ne pomeni, da se je zgodovina začela leta 1976. Še manj, da je bila gverila skupen nedolžnih in naivnih idealistov. Prava zgodovina tiste dobe še ni napisana.

ROMANJE V LUJAN

V maju k Mariji

V nedeljo, 12. maja smo šli na božjo pot v Luján pod geslom pokojnega škofa Rožmana: »Križa teža in plačilo«. Čudovito lep dan nas je spremljal na poti proti romarskemu kraju. Križa na stolpih sta se lesketala v soncu, ko smo se bližali baziliki. Ob vhodu sta viseli obe zastavi, argentinska in slovenska, v cerkvi nas je pričakovala slika brezjanske Marije Pomagaj. Približali smo se naši Materi, vsak s svojim križem, težjim ali lažjim, vidnim ali nevidnim. Mariji smo izročili svoje

skrbi, težave, prošnje ter se ji tudi zahvalili za milosti, ki smo jih prejeli po njenem posredovanju.

Sveto mašo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode; somaševal pa je g. Toni Burja CM iz Kanade. Liturgični obred je vodil inž. Tone Podržaj, berili sta brala Erik Oblak in Terezika Prijatelj Žnidar. Mogočno ljudsko petje je vodila priložnostna pevská skupina pod vodstvom g. Andreja Selana. Na orgle je petje spremljala prof. Andrejka Selan Vomberger.

Pri pridigi je dr. Rode poudaril, da praznujemo Gospodov vnebohod, se spominjamo 70 - letnice mučeniške smrti blaženega Lojzeta Grozdeta in tudi je preteklo mesec dni, odkar so truplo pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana pokopali v ljubljanski stolnici. Blaženi Alojzij Grozde je moč za svojo vero prejemal v sveti evharistiji. Častil je presveto Srce Jezusovo in presveto Srce Marijino ter vsak dan molil za čistost.

Škof Rožman nam je zgled, kako je nosil križ begunstva in izseljenstva. Pred odhodom iz taborišč je beguncem poslal poslovilno pismo z nasveti za življenje v tujini. Te misli so še vedno sodobne: Imejte Boga pred očmi. Ljubite se med seboj. Pridno gojite molitev. Obiskujte svete maše ob nedeljah in praznikih. Častite Marijo, molite rožni venec. Priporočajte se angelom varuhom. Redno prejemajte zakramente; ne opuščajte sv. spovedi. Škof Rožman je tudi obljubil: »Dokler bom živ, bom molil za vas.« Med mašo je bila priložnost za sv. spoved.

Po odmoru, ki smo ga izkoristili za kosilo in pogovor s prijatelji, smo se zopet zbrali v baziliki k popoldanski pobožnosti. Pridigal je g. Toni Burja CM. Spomnil nas je, da je Marija naša duhovna Mati. V življenju nam je zgled, saj je tudi ona morala v begunstvo v Egipt, ko je Herod hotel umoriti Jezusa. Prav tako so naši starši in stari starši morali na begunsko pot, da so si ohranili življenje.

Po pridigi smo se uvrstili v procesijo, ki se je razvila po prostranem trgu. Za križem in zastavami so šli šolski otroci z učitelji. Sledili so jim bandero Svetogorske Marije, možje in fantje ter družine. Fantje so nosili kip Lujanske Marije, za njimi so šli ljubki otroci oblečeni v narodne noše. Prav tako so bili v narodnih nošah tudi fantje, ki so nosili podobo Marije Pomagaj. Vrsta ministrantov je šla pred duhovniki. Na koncu pa dekleta in žene, oziroma verno ljudstvo, ker je veliko mož šlo z ženami.

Ko smo se vrnili v baziliko, so bile pete litanije Matere Božje, tako drage slovenski duši. Sledila je posvetilna molitev presvetemu Srcu Marijinemu in blagoslov z Najsvetejšim. S pesmijo *Marija skoz ' življenje* smo se poslovili od naše nebeške Matere, jo prosili naj nam pomaga in ji obljubili, da se bomo prihodnje leto vrnili.

m. m.

SAN MARTIN

Šola in družina

V nedeljo 21. aprila 2013, po slovenski sv. maši, smo se zbrali v gornji dvorani Slovenskega doma v San Martinu in prisostvovali predavanju dr. Katice Cukjati o temi: *Šola kot taka in družinska vzgoja*.

Starši, učitelji in učenci so temelji vzgoje, ki morajo delovati skupaj. Včasih je bila celotna vzgoja otrok pred-

vsem v rokah staršev. Danes pa morajo učitelji večkrat nadomestiti vlogo staršev, poleg tega, da dopolnjujejo družinsko vzgojo.

Slovenski osnovnošolski tečaji v Argentini imajo še posebno poslanstvo. Posredovati morajo vrednote prednikov kot so: krščanska vera, slovenski jezik kot ključ do posebne vrste izražanja, povezovanje s koreninami (posebno petje slov. pesmi in razni nastopi), vzgoja srca in narodnega čutenja, vključitev v slovensko skupnost ...

Z vzgojo je treba začeti že od prvih otroških let, doma, v družini ... Tako bodo tudi lepši in boljši uspehi v šoli! Vsaka generacija in vsi skupaj smo dolžni ohraniti slovenstvo ... Posebno pa so pri tem važni dobri zgledi!

Po odgovoru na nekatera vprašanja, smo se predavateljici zahvalili za tako zanimivo in poučno predavanje!

mzp

Naše šolstvo v letu 2012 (2)

Nadaljujemo z objavo poročila, ki ga je na občnem zboru krovnega društva Zedinjena Slovenija, v nedeljo 28. aprila, podala referentka za šolstvo, gospa Alenka Prijatelj.

Šolo Jakoba Aljaža - Bariloche je obiskovalo 15 učencev: 8 deklic in 7 fantkov; voditeljica šole Veronika Vivod Bertoncely; poučevale so: Veronika Vivod Bertoncely, Anica Arnšek Magister, Klavdija Kambič, Lojzka Mehle Črnak in Marija Arnšek Kočar; verouk Anica Arnšek Magister in Lojzka Mehle Črnak; petje Anica Arnšek Magister.

Tečaj ABC po Slovensko Bariloche, osnovna šola je obiskovalo troje otrok, ena deklica in 2 fantka, voditeljica šole je Terezka Marn Žužek

Jegličevo šola-ABC po slovensko (Slovenska hiša) je obiskovalo 19 učencev: 9 deklic in 10 dečkov; voditeljica šole je gdč. Pavla Grbec; poučevale so: Pavla Grbec, Kamila Urbančič, Natalija Mehle, Nevenka

Belič, Klara Draksler in Ana Urbančič Loboda; petje Saši Jelenc; telovadba Valentin Grbec.

Šola sv. Cirila in Metoda (Mendoza) oddelek ABC po slovensko, je imela 22 učencev, 15 deklic in 7 dečkov; voditeljica šole je gdč. Lenčka Božnar; poučevale so Rezka Novak Nemanič, Zofija Štumberger, Nežka Bajda Bellandi in Stazi Mlinar Anton, petje Pavel Nemanič.

Slovenska šola Janeza Evangelista Kreka (Tucumán) je imela 8 učencev: 3 deklice in 5 dečkov; voditeljica je Ana Žakelj; učiteljica Ivana Žakelj.

Tako v **Tucumanu**, kot v **Barilochah** (ABC po slovensko) imajo tudi pouk za odrasle; v Barilochah v dveh skupinah: srednja šola in odrasli, vseh skupaj 7 učencev, ki jih poučujejo Eva Smersu Hernández, Marija Osojnik López in Vesna Mežnar Frisone. V Tucumanu obiskuje tečaj 10 odraslih in poučuje Ana Žakelj.

V Slovenski hiši sta tudi dva tečaja za odrasle, v enem je poučevala ga. Marjeta Stariha Hostnik s pomočjo Stefi Quiroga in ga je redno obiskovalo 14 oseb; drugega je vodila Damijana Andrejak, ki je imela tri učence.

Redni pouk se je začel v soboto 17. marca in naslednji dan, v nedeljo 18. marca, je bila **začetna prireditev** s sveto mašo. Balantičeva šola je ponovila igro Pepelka, katero je prvič predstavila ob svojem biser-nem jubileju 28. novembra 2011, v režiji Danice Malovrh s pomočjo Marije Zupanc Urbančič in Angelce Podržaj Miklič, sceno je izdelal Tone Oblak z veliko pomočjo vseh staršev, sedanjih in bivših učencev.

Alojzijeva proslava je bila v nedeljo 1. julija po sv. maši ki jo je daroval msgr. dr. Jure Rode so se otroci poklonili pred spo-

menikom padlih domobrancev kjer je imela voditeljica Prešernove šole ga. Nadica Kopač Grohar priložnostno govor, recitali so otroci Rožmanove šole v dvorani je pa Slomškova šola predstavila igro Cesarjev slaviček v režiji ge. Andrejke Vomberger Štrfiček s pomočnikom Marcelom Brula in sceno je pripravila Andreja Quadri Brula.

V soboto 15. septembra je **Rožmanova šola v San Martinu** praznovala svojo 60. letnico neprekinjenega delovanja, pozdravili smo njeno prvo učiteljico in dolgoletno voditeljico go. Katico Kovač Dimnik današnja voditeljica go. Nino Pristovnik Díaz in tudi dolgoletno učiteljico go. Sašo Hartman Golob. Ta dan so nam predstavili igro Vitez na obisku v režiji inž. Toneta Podržaja z nastopom sedanjih in bivših učencev, katero so potem ponovili 29. septembra ko je bila Slomškova proslava.

(Konec prihodnjic)

Astronavtka slovenskega rodu odlikovana

Predsednik Borut Pahor je v ponedeljek, 20. maja astronautki slovenskega rodu Suniti Williams podelil medaljo za zasluge. Williamsova je slovensko odlikovanje dobila zaradi prispevka k uveljavljanju naravoslovnih in tehničnih znanosti in predvsem njihovi promociji med mladimi rodovi Slovencev.

Pahorja prav, da »jo imamo tudi za svojo«.

»Prav je, da imamo vse Slovenke in Slovence, ki živijo po svetu, in njihove potomce, na nek način za naše, ne glede na njihovo državljanstvo. Tak pogled je morda še prav posebej pomemben v času krize, ki nam je zgleda vzela preveč samozavesti. Pozabljamo namreč, da smo na nek način v celoti izjemni narod, ki je kljub številčni majhnosti, sredi velikih narodov, ohranil sebe, razvil svojo kulturo, razvil in okrepil svojo samobitnost in ter končno prišel tudi do svoje države. Pozabljamo na izjemne dosežke, ki so jih dose-

gli naši predniki in jih dosegajo naši sodobniki v umetnosti, v znanosti, v poslu, v športu in na drugih področjih. Zato moramo biti bolj ponosni prav na vsakega od njih, ki mu uspe nadpovprečen rezultat pri delu. Prav posebej pa na tiste redke, ki jim uspejo presežki v svetovnem merilu,« je poudaril Pahor.

Sunita Williams se je vidno ganjena zahvalila za odlikovanje in vsem, ki so ji omogočili, »da se v Sloveniji, ki jo je doslej obiskala trikrat, »počutim kot doma«.

Po podelitvi je imela krajše predavanje z naslovom Moja pot v vesolje, v katerem je zelo osebno spregovorila o tem, kako je postala astronautka. Izrazila je upanje, da bo v prihodno-

sti v vesolje poletel tudi kak astronaut iz Slovenije. Doslej sta v vesolje poleg nje same poletela še dva ameriška astronauta slovenskega rodu.

Sunita Williams se je rodila leta 1965 v Euclidu pri Clevelandu materi slovenskega rodu Bonnie Zalokar in indijskemu priseljencu Deepaku Pandiji, danes pa ima stalno prebivališče v bostonskem predmestju Needham.

Lani je v vesolje poletela že drugič v šestih letih. Prvič je bila na ISS decembra leta 2006. V vesolju je ostala 195 dni, s čimer je postavila nov rekord za astronautke.

Opravila je štiri vesoljske sprehode v skupnem trajanju 29 ur in 17 minut, med drugim pa je v vesolju tekla tudi bostonski maraton. V okviru svoje zadnje misije na ISS je kot druga ženska doslej prevzela poveljevanje na ISS. Na Zemljo se je vrnila 19. novembra lani.

Ponaša se tudi z dvema rekordoma v neprekinjenem bivanju astronautk v vesolju zunaj vesoljske postaje. Znana je tudi po tem, da je na svojo misijo v vesolje ponesla kranjsko klobaso.

Williamsova je ponosna tudi na svoje slovenske korenine. To je med drugim javno izrazila s podaritvijo predmetov iz svojega raziskovanja vesolja za posebno spominsko sobo v kraju Leše v občini Tržič, kjer so ustanovili zavod Slovenski astronaut.

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Družinska sreča

Ljubezen je podlaga vsake sreče posameznika in skupnosti, posebej v družini. Brez prave in resnične ljubezni sploh ne moremo govoriti o družini.

To mora obstajati na vsak način. Tisti »hočem« mora povzeti vse izraze skupnega življenja. Če ni ljubezni, sploh ni družine in če ni ljubezni in naj to nadomešča kak drug motiv, tisti »hočem« ni resničen in je zakon neveljaven.

Ljubezen mora obstajati med zakoncema in pozneje do njih, ki to življenje razveselijo. Otroci morajo čutiti ljubezen staršev, najsi bo to med njima in do njih. Če se bosta ona dva ljubila in razumela med seboj, bodo tudi oni njih ljubili in se ljubili med seboj. Oni se morajo naučiti ljubezni doma, v družini, ali pa sploh ne bodo mogli ljubiti nikogar in ničesar.

Potrpežljivost je druga značilnost v zakonu.

Ta pomaga vsem, ki živijo v družini, da se navadijo živeti drug z drugim. Nismo vsi enaki in če bi to bili, bi sploh ne bilo družine.

Nismo enaki, se pa dopolnjujemo. To naj imajo v mislih zakonci in otroci. Dopolnjevanje je naloga vseh. Ne sme pa to biti izsiljevanje. S svojim doprinosom naj vsi sodelujejo pri graditvi drugih.

Zaupanje je potrebno. Brez tega ni niti osebne in še manj skupne sreče. Žena naj zaupa možu in on njej. Oba pa naj zaupata potomcem.

Zgled pa naj dajemo vsi. Zgled je več kot beseda. Dajejo naj ga starši med seboj in oba otrokom.

65 let Maroltove folklorne skupine

Akadska folklorna skupina France Marolt obhaja 65 let delovanja. Za to priložnost je pripravila nov program koreografij. Koncert v Cankarjevem domu so poimenovali Prepletanja, program pa bo vseboval koreografije in plesne plesnih mojstrov 18. in 19. stoletja, prepletene z baletnimi elementi, pa tudi ljudski ples z dolgo tradicijo.

Kot so zapisali v folklorni skupini, zgodovinski viri pripovedujejo veliko zgodb o plesnem svetu tako kmečkih hiš kot salonov meščanskih petičnežev. Plesni kulturi urbanega in podeželskega okolja sta bili od nekdaj pestri in raznoliki, a vendarle povezani in prepleteni med seboj. Stroga ločnica med plemiškim in kmečkim, urbanim in

ruralnim je pogosto umetno konstruirana. Prav to je postalo navdih za današnji koncert, poimenovan Prepletanja.

Premikanje meja je bilo v folklorno-plesni dejavnosti že od nekdaj vodilo največje in ene najstarejših slovenskih folklornih skupin. Zato v svojih produkcijah radi presenečajo ter poustvarjanje ljudskega plesa, glasbe in oblačilne dediščine postavljajo ob bok sodobni odrski umetnosti.

Akadska folklorna skupina France Marolt je leta 1948 ustanovil prvi slovenski etnomuzikolog France Marolt, ki je s samo tremi pari postavil temelje razvoja največje slovenske folklorne skupine, ki danes redno nastopa tako doma kot v tujini. V 65 letih delovanja si je skupina s statusom društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, prislužila številna priznanja in nagrade, med njimi zlati častni znak svobode RS.

Skupino, ki je del Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, trenutno sestavlja 125 članov, razdeljenih v tri plesne skupine in dva glasbena orkestra. Umetniški vodja skupine je Tomaž Simetinger, ki je vodstvo prevzel od Mirka Ramovša. Skupina med letom izvede več kot 60 koncertov, krajših nastopov in delavnic ter številnih samostojnih projektov. Bili so tudi že na obisku pri naši skupnosti v Argentini.

Literati so počastili Kravosa

Na Društvu slovenskih pisateljev so obeležili 70-letnico pesnika 'sredozemske radoživosti', Marka Kravosa. Tržaški literat je ob tej priložnosti iz svojega opusa izbral sto pesmi za zbirko V Kamen, v vodo.

V osem razdelkov zbirke je Kravos izbral pesmi iz vseh ustvarjalnih obdobij, ki mu še vedno nekaj pomenijo ter izražajo iskrenost in doslednost, ki ga določata. Nabor zajema pesmi, vezane na aktualne teme, intimistične, pripovedne in igrive pesmi, ljubezensko poezijo pa tudi kratke epigrame in utrinke. Izbral jih je po pesniški izkušnji in tudi kot slavist.

Urednica knjige Nela Malečkar je jubila označila za »pesnika sredozemske radoživosti«, podobno je na to literatovo lastnost opozoril avtor spremne besede Peter Kolšek. Spomnil je

na besede literarnega zgodovinarja Borisa Paternuja, da je »Kravos zavil vrat tradicionalni slovenski pesniški žalosti«. Po Kolškovih besedah je Kravos razvil princip, s katerim do golega razgalja tradicionalni svet vrednot, ne da bi ga s tem zanimal, sesul ali uničil.

Izbor pesmi predstavlja 20 odstotkov pesniškega opusa, ki je po Kolškovih besedah eden osrednjih v povojni slovenski poeziji. Avtor v poezijo vnaša svobodomiselnost, resnobo življenja, zgodovine in zamejstva pa prikriva z ironijo, ki da slutiti vsebino, a ne na patetičen način.

Knjigo je ilustriral Klavdij Palčič, ki je s Kravosom povezan že od otroštva, sodelovala pa sta tudi na umetniškem področju. Skice, ki spremljajo tokratno izdajo, so hommage pesniku, obenem pa tudi nabor njegovih likovnih misli.

Marko Kravos je po diplomi iz slavistike delal na založništvu Tržaškega tiska, nato je bil nekaj let docent na Univerzi v Trstu, pozneje pa svobodni književnik. Je član Društva slovenskih pisateljev in Slovenskega centra PEN, ki ga je med letoma 1996 in 2000 tudi vodil. Podpisal se je pod več kot 14 pesniških zbirk ter več proznih del in knjig za otroke. Posveča se tudi prevajalstvu, za svoje delo pa je prejel več nagrad, med drugim leta 1980 nagrado Prešernovega sklada.

Vilenica letos v Kopru

Zaradi zaprtja hotela Klub v Lipici, zaradi česar so se že lani pojavile težave z nastanitvijo gostov, se letos mednarodni literarni festival Vilenica seli v Koper.

Za takšno potezo so se organizatorji odločili, ker se lanska nastanitev dela udeležencev v Sežani ni izkazala za najboljšo rešitev. Izgubil se je namreč festivalski utrip, ki ga določa prav druženje. Vilenica bo imela tako v 28. izdaji, ki bo potekala med 11. in 15. septembrom, bazo v Kopru, zasnova pa ostaja nespremenjena. Literarni večeri bodo še naprej potekali po vaseh, tudi nagrado bodo tradicionalno podelili v jami, po kateri je festival dobil ime.

NOVICE IZ SLOVENIJE

POBUDA ZA GLOBALNE MIROVNE OPERACIJE

Ameriški veleposlanik v Sloveniji Joseph A. Musso in obrambni minister Roman Jakič sta podpisala sporazum o pristopu Slovenije kot partnerja k Pobudi za globalne mirovne operacije. Gre za program na področju varnosti, ki ga financira ameriška vlada. Slovenija bo iz programa prejela 1,2 milijona dolarjev, ki jih bo namenila za usposabljanje in opremo vojakov, ki bodo sodelovali v mednarodnih operacijah in misijah.

PETICIJA

Gibanje Socialna opcija ljudstva Slovenije je v DZ vložilo peticijo z več kot 5000 podpisi. Zahtevajo sprejem ustavnih zakonov o lustraciji in o nezastaranju odgovornosti za povzročeno škodo v privatizaciji ter zakona o vrnitvi nepoštene pridobljene premoženja in nelegalno od tujenega denarja iz države, pojasnjuje Dušan Egidij Kubot iz gibanja.

MLEKODEL PRODAL DUKATU

Zadruge, članice družbe Mlekodela, ki so lastnice blizu 24 odstotkov delnic Ljubljanskih mlekarn, so sklenile sprejeti prevzemno ponudbo hrvaškega Dukata, ki za delnico mlekarn ponuja po 8,75 evra. Zadruge niso bile nikoli večinske lastnice Ljubljanskih mlekarn, odločitev pa pojasnjujejo z dejstvom, da na poslovno politiko mlekarne ne bodo imele vpliva, tudi če bi ohranile manjšinsko lastništvo.

EVROPSKI DENAR ZA ŽELEZNICE

Evropska komisija je odobrila 166 milijonov evrov evropskih kohezijskih sredstev za projekt nadgradnje železnic v Sloveniji. Projekt vključuje obnovo, elektrifikacijo in nadgradnjo odseka proge Pragersko-Hodoš za vožnjo s hitrostjo 160 km/h, posodobitev nivojskih prehodov ter gradnjo podhodov na železniških postajah. EU bo prispevala 166 milijonov evrov, skupna vrednost projekta pa je 330 milijonov evrov.

19. MAJ - DAN LIPICANCA

V Lipici so obeležili Dan lipicanca, ki vsako leto poteka na dan, ko je pred 433 leti habsburški nadvojvoda Karel II. od tržaškega škofa Coreta kupil posestvo Lipica skupaj s kobilarno kraških konj. Zato velja 19. maj za datum ustanovitve Kobilarne Lipica in začetka reje lipicanske pasme konj. Med drugim so pripravili tekmovanje v vožnji vpreg ter predstavili Lipiško šolo jahanja.

PO SVETU

TURNEJA KITAJSKEGA PREMIERA

Kitajski premier Li Keqiang se mudi na obisku v Indiji in tako začel svojo prvo turnejo v tujini po prevzemu položaja. Zavzel se je za izgradnjo zaupanja v Indijo in poudaril, da so vezi med obema azijskima velikankama ključne za mir na svetu. Kitajski premier je dejal, da je namen njegovega obiska trojen in sicer povečati medsebojno zaupanje, poglobiti sodelovanje in se ozreti v prihodnost. Meni, da so vezi z Indijo pomembne, zato si je prav zaradi tega za svoj prvi obisk v tujini izbral to državo. Svojo turnejo v tujini bo premier Li nadaljeval in tako odhaja v Pakistan, nato pa še v Švico in Nemčijo.

VOLITVE NA HRVAŠKEM

Na Hrvaškem so v nedeljo potekale lokalne volitve. Splošna ocena izidov je, da je največja poraženka stranka SDP, veliko razlogov za slavo pa nima niti stranka HDZ. Večino županov in županij bodo hrvaški državljani volili v drugem krogu, ki bo v začetku junija. Stranka HDZ je na volitvah za člane mestnih svetov zmagala v 12 večjih mestih, SDP pa v šestih. Udeležba je bila 47-odstotna, izkušnje prejšnjih lokalnih volitev pa kažejo, da se drugega kroga preleži manj volivcev. Dolgoletnemu zagrebškemu županu iz stranke SDP Milanu Bandiću je do zmage v prvem krogu manjkalo le nekaj odstotnih točk, drugouvrščeni je bil minister za zdravje Rajko Ostojić. Stranka SDP se bo kot kaže po trinajstih letih v Zagrebu preselila v opozicijo, čeprav je njihova lista dobila največ podpore, saj verjetno v koalicijo z Državljansko listo ali HDZ ne bo šla. V Splitu so slavili socialdemokrati, kjer je njihov kandidat Ivo Baldasar dobil za osem odstotkov večjo podporo, kot Vjekoslav Ivanišević iz HDZ, s katerim se bosta pomerila v drugem krogu. Nepričakovano pa se naprej ni uvrstil dosedanji župan Željko Kerum.

NEW DEAL ZA EVROPO

Nemčija in Francija nameravata še ta mesec zagnati pobudo New Deal za Evropo. Njen cilj je boj proti brezposelnosti mladih, ki je v več evropskih državah preseгла 50 odstotkov. Znotraj pobude bo za podjetja, ki ustvarjajo delovna mesta, na voljo za več milijard evrov posebnih posojil. Pobuda je dobila ime po programu go-

PISALI SMO PRED 50 LETI

VSESLOVENSKO ROMANJE

Slovenci v izseljenstvu smo ohranili svojo versko tradicijo. ... Vsakoletno romanje ima svoj namen. Letošnje bo v znamenje počastitve spomina sv. bratov Cirila in Metoda ob 1100-letnici njunega prihoda med slovanske narode, kajti z vseslovenskim romanjem v Lujan se med Slovenci v Argentini začne vrsta praznovanja tega zgodovinskega dogodka, ki nas je po eni strani ohranjal v zvestobi krščanski veri, na drugi strani pa nam postavljajl osnove za našo narodno ohranitev.

SLOVENC V ARGENTINI
DRUŽINSKA SREČA

V družini Tomislava Štrfička in gospe Ančke Godec, se je rodila hčerka **Irena Štrfiček**. Čestitamo!

SAN JUSTO

Vinska trgatev v Našem domu

V nedeljo, 5. maja je imel Naš dom v San Justu znova veliko obiskovalcev. Na vinsko trgatev niso prišli samo rojaki iz San Justa, ampak tudi iz Bs. Airesa in ostalih slov. naselij na področju Vel. Bs. Airesa. Vsi so bili presenečeni nad deli, ki so bila v zadnjem času izvršena za dograditev in razširitev prostorov v Našem domu.

Vinska trgatev se je začela okoli petih. Zanj je Janez Oven napisal napol resen, napol šaliv prizor, ki je prikazal borbo viničarjev za svoje pravice. Nastopali so kot delegat viničarjev Mirko Danko, zastopnik štajerskih viničarjev je bil Ivan Polanc, dolenskih Berta Danko, primorskih Lučka Radoš, zastopnik kmetov Janez Oven, sodnik Rudi Bras, njegov tajnik pa Tone Bergant.

CARAPACHAY

Proslava obletnice ustanovitve Slovenskega doma

Slovenski domovi, s katerimi je posejan Buenos Aires in njegova okolica, skušajo kar najbolj slovesno proslaviti obletnice svoje ustanovitve. Tudi Slovenski dom v Carapachayu je želel pretekle nedeljo pokazati svoj napredek v zadnjem letu. In treba je priznati, da so bili številni gostje prijetno presenečeni nad tem napredkom. Odbor doma je v zadnjem letu kupil še sosednji lot in postavil zidano ograjo. Ob ograji so napravili balinišče. Za dvorano so zgradili skavtsko sobo, v dvorani sami pa so postavili oder. Vse to je bilo v nedeljo lepo okrašeno s slovenskimi in argentinskimi zastavicami.

Svobodna Slovenija, 9. maja 1963 - št. 19

spodarskega okrevanja New Deal, ki ga je v času velike depresije v ZDA vzpostavil takratni predsednik svetovne velesile Franklin Roosevelt. Pobuda odgovarja na strahove o izgubljeni generaciji, še posebej v Grčiji in Španiji, kjer sta brez dela dve od treh mladih oseb. Razprava o tem je izbruhnila, potem ko so številne države začele z ostro varčevalno politiko, da bi zmanjšale dolg. Nova pobuda za boj proti brezposelnosti mladih naj bi bila težka šest milijard evrov. Posojila Evropske investicijske banke naj bi bila namenjena izobraževanju, urjenju in vzpostavljanju delovnih mest za mlade.

AVSTRALSKI OBETI

Bonitetna agencija Standard & Poors je potrdila najvišjo oceno dolgoročnega dolga Avstralije, pozitivni pa so tudi obeti. Avstralija je sicer ena redkih držav, ki še vedno uživa najvišjo bonitetno oceno. Finančni minister Wayne Swan je ta teden predstavil predlog rebalansa proračuna, ki med drugim znižuje napoved gospodarske rasti za 2013/2014 s treh na 2,75 odstotka, in zvišuje napoved brezposelnosti s 5,5 na 5,75 odstotka. Potem ko so v Canberri sprva načrtovali, da se bodo k proračunskemu presežku vrnili letos, po novem načrtujejo, da se bodo v 2016/2017. Swan že napoveduje ostre reforme, med drugim na področju izobraževanja.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**

Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Metka Mizerit, Marko Vombergar, Magdalena Zupanc Petkovšek, Monika Filipič in Alenka Prijatelj. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

SOBRE NUESTROS VALORES

La nota editorial es una suerte de agregado del artículo publicado en el número de Pascuas (¿Sobre qué construir una Eslovenia saludable?) que su autora Urška Makovec, por los comentarios que recibió - que era una mirada muy idealizada de la colectividad en la Argentina - decidió comentar. Así afirma, que durante las tres visitas a nuestro país ha tratado de comprender y sentir cuál es el impulso para mantener el ser esloveno. El artículo fue fruto de sus hallazgos al describir los valores de la colectividad. Ahora agregaría otro pilar sin el cual la colectividad no sería lo que es hoy en día: la importancia de los buenos y abnegados sacerdotes que trabajan o nacieron en la colectividad. El artículo se dirigía al público de Eslovenia, por lo tanto, consideró importante mostrar a sus compatriotas los valores que se comparten en la Argentina. Recientemente en una entrevista A. Poznič dijo que era bueno que el Papa Francisco conociera a los eslovenos por su mejor expresión - los eslovenos en la Argentina. Desde aquí podríamos decir que exagera, pero a la autora Makovec le parece que al menos en el amor y lealtad a Dios y al país tiene, sin dudas, razón. (Pág. 1)

PEREGRINACIÓN A LUJÁN

Como ya es tradición, el segundo domingo de mayo es el elegido por la colectividad eslovena para peregrinar a Luján. El 12 de mayo el buen tiempo acompañó a los fieles que se acercaron a la basílica para dar las gracias y pedir la intersección de la Madre María en las dificultades. Por la mañana hubo misa en idioma esloveno, celebrada por el delegado pastoral Dr. Jure Rode junto con el sacerdote Toni Burja de Canadá. En la homilía se hizo referencia a los 70 años de la muerte del mártir beato Lojze Grozde y el traslado de los restos del obispo Rožman a Ljubljana que ocurrió el pasado mes de abril. En horas de la tarde, los fieles se volvieron a congregarse en la basílica para la procesión y luego participaron en las letanías a la Madre de Dios y la bendición del Santísimo. (Pág. 3)

ESCUELA Y FAMILIA

El 21 de abril próximo pasado en el centro esloveno de San Martín, la Dra. Katica Cukjati habló sobre la escuela y la educación familiar. Entre otros puntos, la conferencista señaló la importante misión de los cursos de idioma esloveno en la transmisión de valores religiosos, culturales, las raíces, la inclusión en la colectividad, etc. La tarea de los padres es la base en la educación. Resaltó también la importancia de los buenos ejemplos hacia los niños. (Pág. 3)

TEATRO EN LOS CURSOS ESLOVENOS

Continuamos con el informe del área de los cursos de idioma esloveno de los sábados por la mañana de la Asociación Eslovenia Unida. Es el momento de repasar algunas de las fechas importantes: el 17/03/2012 para el inicio de clases, Balantičeva šola presentó "Pepelka". El 01/07/2012 Slomškova šola representó "Cesarjev slaviček". En el mes de septiembre, el curso Rožmanova šola de San Martín celebró sus 60 años y presentó la obra "Vitez na obisku". (Pág. 3)

PELÍCULA ESLOVENA "PADRE"

La embajada de Eslovenia en Buenos Aires invita a todos a la proyección de la película Oča (Padre) que fue la primera película eslovena presentada en la Semana de la Crítica de Venecia y recorrió con éxito varios festivales por el mundo. Se la podrá ver el 03/06 en Alianza Francesa, Córdoba 946; 05/06 Inst. Italiano de Cultura M. T. de Alvear 1119 y pronto en Tucumán, Mendoza, Salta, Ushuaia, Rosario y Bahía Blanca. Entrada libre y gratuita.

PARA AGENDAR

Se informa a todos los interesados que la **Oficina para los eslovenos en el extranjero** se trasladó a una nueva ubicación. A partir del 20 de mayo de 2013 la **nueva dirección es: Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana**. Los números de teléfono de la Oficina no se modifican.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebn) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: **info@vilko.com.ar**

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobo-zdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ZDRAVJE

Rožna terapija (Flores de Bach)

Dori Heller

4790-1544 in 15-5175-9191

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386

E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI

21. maja 2013

1 EVRO	1,29 US dolar
1 EVRO	1,32 KAD dolar
1 EVRO	6,94 ARG peso

PORAVNAJTE NAROČNINO!

V ŽIVI SPOMIN RECITAL

Luka Debevec Mayer v sodelovanju z glasbenimi prijatelji v petek 14. junija 2013 ob 20. uri v cerkvi Marije Pomagaj

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

Od meseca marca dalje bomo v pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) na razpolago rojakom: **ponedeljek, sredo in petek, od 10. do 19. ure.** Hvala za razumevanje!

Žalni praznik spomina in pričevanja

DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 2. junija 2013, ob 16, uri v Slovenski hiši

- **Sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj** - msgr. dr. Jure Rode poje Mešani pevski zbor San Justo; vodi prof. Andrejka Selan Vombergar
- **Poklon in molitev pred spomenikom**
- **Spominska akademija v dvorani** Slavnostni govornik: lic. Jože Oblak
- **Odrski prizor: »One se poslavljajo!«** Priprava in režija Ivana Tekavec ter Angelca Podržaj Miklič

Počastili bomo vse žrtve vojne in komunistične revolucije na Slovenskem

Dolga pot do resnice

V nekdanjem samostanu v Vetrinju pri Celovcu je pretekli konec tedna potekal simpozij o usodi vojaških in civilnih beguncev v avstrijsko-jugoslovanskem obmejnem območju maja in junija 1945 z naslovom **Pliberški pokol in vetrinjska tragedija**.

Pripravili so ga Katoliški dom prosvete iz Tinj, Študijski center za narodno spravo iz Ljubljane, Inštitut za družbene vede Ivo Pilar iz Zagreba, Arhiv Slovenije in Mohorjeva-Celovec.

Na simpoziju je Heinz Dieter Pohl med drugim razmišljal o enakopravnem

zgodovinskem spoprijemanju z nacionalsocialističnimi in komunističnimi zločini v prostoru Alp in Jadrana. Ivan Otto je spregovoril o lastnih doživetjih v begunskem taborišču v Vetrinju ter v koncentracijskem taborišču Teharje, ki ga je vzpostavila komuni-

stična partija.

Na simpoziju so tudi predstavili kraje pobojev od Vetrinjskega do Pliberškega polja maja 1945, spregovorili o državah naslednicah Jugoslavije in njihovem odnosu do zločinov komunističnega totalitarnega režima, o mno-

žičnih pobojih Hrvatov, Slovencev in muslimanov, o množičnih grobiščih, o pomenu Jaltskega sporazuma o izročanju beguncev, o kupčiji Titove Jugoslavije z Angleži, pa tudi o delovanju udbe v Avstriji in Nemčiji po drugi svetovni vojni.

OBVESTILA

NEDELJA, 26. maja: Žegnanje Marije Pomagaj v Slovenski hiši

SREDA, 29. maja: Učiteljska seja ob 19.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 1. junija: Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Praznovanje 90-letnice gdč. Angelce, ob 19.45 v Našem domu San Justo.

ZSMŽ Slovenske vasi prireja igro »Idealni So-prog« ob 20. uri.

NEDELJA, 2. junija: Spominska proslava žrtev vojne in revolucije, ob 16. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 8. junija: Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. junija: Procesija sv. Rešnjega Telesa

SOBOTA, 15. junija: Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši. Poslovilni večer Rasti

XLI v Slovenski hiši

NEDELJA, 16. junija: Očetovski dan

ČETRTEK: 27. junija ZSMŽ San Martin vabi na mesečni spominski sestanek v Domu ob 16. uri. (Zaradi državnega praznika 20. 6. en teden kasneje) Vsi prisrčno vabljeni!

SOBOTA, 29. junija: Praznik slovenske državnosti

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Ramos Mejí je umrl **Herbert Lichtenberg** (92). Naj počiva v miru!

DAROVALI SO

DAROVALI SO Za dobrodelni sklad **Zveze slovenskih mater in žena** sta darovala: ga. Alenka Prijatelj 200.- pesov v spomin Frančku Breznikarju; dr. Jože Dobovšek 500.- pesov ob krstu vnukinje Viki. **Darovalce-ma Bog plačaj!**

PO ŠTIRIH MESECIH

Slovenska teniška igralka Polona Hercog se je po štirimesečni odsotnosti z igrišč zaradi hujše poškodbe zapestja uspešno vrnila v tekmovalni ritem. Ta teden je nastopala na ITF turnirju v kraju

Saint-Gaudens v bližini Toulouse, v prvem krogu pa je premagala Francozinjo Victo-rio Larriere, v drugem pa izpadla iz turnirja. Hercogova si je za vrnitev na igrišča izbrala ITF turnir in kot sedma nosilka turnirja in 133. z lestvice WTA vknjižila prvo zmago po štirih mesecih. Omenjeni turnir zanjo ni pomemben s tekmovalnega stališča, gre za to, da po štirimesečni odsotnosti preveri fizično stanje in stanje zapestja. Turnir služi kot priprava pred drugim grand slamom sezone, ki se konec prihodnjega tedna začne v Parizu.

BELJAVSKI SE JE UVRSTIL NA SVETOVNI POKAL

Slovenski šahist Aleksander Beljavski

SLOVENCİ IN ŠPORT

je na končanem posamičnem evropskem prvenstvu v poljski Legnici osvojil končno četrto mesto, potem ko si je sicer delil prvo mesto, a so o vrstnem redu odločali dodatni kriteriji. S tem dosežkom si je zagotovil tudi uvrstitev na svetovni pokal, kamor je prišlo 23 najboljših z EP.

MED NAJBOLJŠIMI 32.

Najboljši slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tokič spet dokazuje, da je maj njegov mesec. Na svetovnem prvenstvu v Parizu je spet našel pravo formo, v drugem krogu je s 4:2 premagal 25. igralca sveta, Nemca Bastiana Stegerja, sicer soigralca v Saarbrücknu. S tem se je

Novogoričan uvrstil med najboljših 32, da pa naredi še zgodovinski korak naprej, bi moral v petek premagati drugega nosilca, Kitajca Ma Longa, a se mu ni posrečilo: Azijec je bil boljši s 4:0.

2017 BODO STRELJALI NA PRAGERSKEM

Na volilnem kongresu Evropske strelske zveze (ESC) v Moskvi je Slovenija pridobila organizacijo evropskega prvenstva z zračnim orožjem leta 2017, ki bo v SC Gaj na Pragerskem. Prihodnje leto bo najboljši strelce z zračnim orožjem na stari celine gostila Moskva, leta 2015 nizozemski Arnhem, leta 2016 pa madžarski Győr.

Darujte igrače

Gospa Darja Zorko Mencin, soproga slovenskega veleposlanca v Argentini, nam je v imenu ADEA (Asociación de Cónyuges de Diplomáticos Acreditados en la Argentina) poslala vabilo, da tudi rojaki darujejo sicer uporabljene igrače za bolne in priza-

dete otroke. Igrače so namenjene FUNDAM in drugim dobrodelnim ustanovam. Lahko so tudi knjige, videofilmi in sploh otroške potreščine. Pogoj je, da so v dobrem stanju in popolnoma opremljene (če so potrebne baterije). Lahko jih oddate na: Figue-

roa Alcorta 3240, od ponedeljka do petka od 10. do 14. Ure (Srta. Elena o Sr. Hernan - Telefon: 4807-9451). Rok zbiranja je do konca meseca maja. Ustanova prosi, da so darovi primerno pakirani, za boljše hranjenje, prevoz in oddajo.